

Spolna diskriminacija

Spolna diskriminacija pomeni, da je nekdo na slabšem zaradi svojega spola.

Spolna diskriminacija ne temelji samo na biološkem spolu (nekdo je diskriminiran, ker je ženska ali moški). Kot je razvidno iz definicije kulturnega spola, se lahko navezuje tudi na družino in starševstvo (očetje so lahko izpostavljeni prav taki diskriminaciji kot mame, včasih še večji), na zakonsko ali samsko življenje in na trg dela (nekdo je diskriminiran, ker opravlja za svoj spol "neprimerno" delo).

Tako kot pri drugih oblikah diskriminacije tudi tu ločimo neposredno in posredno diskriminacijo.

- **Neposredna spolna diskriminacija** je pojav, pri katerem je nekdo obravnavan drugače (neprimerno ali negativno) zaradi svojega spola (ženska, moški, mama, oče itd.)
- **Posredna spolna diskriminacija** je pojav, pri katerem je nekdo obravnavan na osnovi enotnega, navidezno nevtralnega merila, ki že v osnovi škodi posameznikom ali skupinam oz. jih izključuje zaradi njihovega spola. Merilo je pri tem neuporabno zaradi okoliščin, v katerih je bilo oblikovano.
- **Diskriminatorna navodila in napeljevanje k diskriminaciji** prav tako veljajo za diskriminacijo.
- **(Spolno) nadlegovanje in nedovoljene sankcije** prav tako veljajo za spolno diskriminacijo.
- **Nadlegovanje** se nanaša ne samo na biološki spol in spolnost, ampak tudi na kulturni spol. Nadlegovanje pomeni dejanje ali vedenje, ki je za osebo, proti kateri je usmerjeno, nadležno ali žaljivo, zagrešeno z namenom ali z učinkom, ki žali dostojanstvo in ustvarja sovražno ali poniževalno okolje. Neprijetno in mučno je tudi za osebo, ki ga mora trpeti, če želi delati, dobiti službo, ohraniti zaposlitev ali napredovati v karieri.
Primeri: moški ves čas pripovedujejo šale o starih devicah v prisotnosti samskih sodelavk; moški na stene pisarne lepijo slike golih žensk; šefi nalagajo neprijetna dela vedno enim in istim osebam s pripombami o njihovi nadomestljivosti. Nadlegovanje ima seveda lahko spolni značaj: ljudje komentirajo videz sodelavk ali sodelavcev; silijo vanje ali zahtevajo pozornost od njih v zameno za to, da obdržijo službo, ohranijo položaj ali napredujejo; dajejo ponavljajoče se dvoumne namige itd.
- **Nedovoljena sankcija** je kakršno koli dejanje ali odsotnost dejanja, ki je škodljivo za osebo, proti kateri je usmerjeno, zaradi česar ta ali druga oseba lahko poišče zakonsko zaščito pred diskriminacijo, s pričanjem ali prek drugih kanalov. Da organi kazenskega pregona lahko ukrepajo, je treba nedovoljeno sankcijo prijaviti kot diskriminacijo, saj je še vedno veliko primerov, ko žrtve iz strahu pred postopki raje molčijo in trpijo nepravilno ravnanje, kot pa se branijo. Iz teh razlogov v primerih diskriminacije velja obratno dokazno breme – tistemu, ki išče zaščito pred diskriminacijo, ni treba dokazovati, da se je diskriminacija zgodila, pač pa mora tisti, ki je obtožen, dokazati, da se diskriminacija ni zgodila.